

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ, СТРУКТУРНІ
І ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ЛЕКСИКИ
СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»**

Виконав: здобувач освіти 2 курсу
групи Ang1-M22z
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
**Кульчицький-Дашиніч Владислав
Сергійович**

Керівник: **Сліпачук Н. М.**,
кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри германських мов і
зарубіжної літератури

Рецензент: **Марчишина А.А.**,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри англійської мови

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЛЕКСИКИ.....	10
1.1. Військова фахова мова як сфера функціонування військової лексики.....	11
1.2. Військовий термін у системі англійського лексикону.....	14
1.3. Підходи до класифікації військової лексики.....	17
1.4. Стилiстична маркованiсть військової лексики.....	20
1.5. Функціональний потенціал військового лексикону.....	22
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ, СЛОВОТВІРНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	27
2.1. Підходи до семантичної класифікації англійської військової лексики.....	27
2.2. Принципи класифікації військової лексики.....	30
2.3. Лексико-семантична і структурна парадигма військової лексики.....	33
2.4. Способи утворення термінів фахової військової мови.....	39
2.5. Метафоричні одиниці англійської військової мови.....	43
2.6. Лексичні інновації у складі англійської військової лексики.....	46
2.7. Стилiстично маркованi одиницi в системi англійської військової лексики та способи їх утворення.....	52
2.8. Новітні тенденції у системі військової лексики.....	59
Висновки до розділу 2.....	63
РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ЛЕКСИКИ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.....	65
3.1. Військовий переклад у сфері міжмовної комунікації.....	65
3.2. Особливості перекладу англійської військової лексики на українську	

мову.....	68
3.3. Переклад військової стилістично маркованої лексики.....	73
Висновки до розділу 3.....	79
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85

ВСТУП

Сьогоднішні воєнні події, на жаль, показують актуальність вивчення мілітарних процесів, видів зброї та театру воєнних дій. У зв'язку зі швидким розвитком військової науки й особливо військової техніки з'являються усе нові й нові терміни та термінологічні словосполучення. Термінологічний пласт лексики стає найбільш рухливим елементом військової літератури, а бурхливий його розвиток змушує вдаватися до певної уніфікації термінології й до регламентації її вживання в статутному порядку. Майже в усіх країнах створюються спеціальні термінологічні комісії для уніфікації та локалізації військової термінології, видаються спеціальні термінологічні довідники, словники, тезауруси за галузями мілітарних знань.

Під термінологією тієї чи іншої галузі слід розуміти не просто сукупність, але систему термінів, яка об'єднує поняття, якими вона оперує. Більшість термінів мають свого автора, який, пропонуючи новий термін, зазвичай викладає й ті міркування, які підтверджують користь цього терміна, тобто розкриває його внутрішню форму. Однією з основних вимог до терміна є його однозначність. На практиці вона далеко не завжди реалізується, адже різні автори, різні школи дають одним і тим же термінам різні визначення. Абстрагувальна функція слова виражена в терміні сильніше, оскільки він передає тільки поняття і не містить емоційного забарвлення.

Різним сферам людської діяльності притаманні окремі системи спеціальних найменувань. Кожен різновид професійної мови відрізняється від загальноновживаної мови, оскільки має свою систему спеціальних найменувань, які позначають поняття конкретної сфери. Такі найменування утворюють систему термінів, тобто термінологію.

Зростання мілітаризації сучасного суспільства на тлі військово-політичних конфліктів, спричинених загостренням збройних протистоянь світового масштабу, слугує поштовхом до стрімкого розвитку фахової мови військової сфери. З огляду на це сьогодні лінгвістична наука приділяє велику увагу дослідженню військової

лексики у текстах різного стилістичного спрямування. Військова фахова мова відіграє важливу роль в армійському житті, оскільки вона є одним з головних інструментів передачі та зберігання різних видів інформації (зокрема, про види озброєння, військові групування, статутні (нестатутні) відносини між військовослужбовцями тощо), що використовується у військовій справі. Військова фахова мова становить складне поєднання специфічної військової термінології та субстандартною лексики. Обидва складники безперервно розвиваються та вдосконалюються за рахунок появи нових військових реалій і понять.

Інтерес до цієї проблеми викликаний також і тим фактом, що військові реалії пронизують різні сфери соціального життя, проникаючи у повсякденний побут не лише військовослужбовців, а і пересічних громадян. Все це зумовлює беззаперечну **актуальність** досліджуваного лінгвістичного феномену.

У сучасному мовознавстві поняття «військова термінологія» доволі вузьке. Військові терміни вживаються у спеціальних наукових текстах, поширюється на більш однорідну аудиторію та характеризуються більшою стабільністю. Важливим складником військової термінології є військова лексика, яка стала об'єктом уваги багатьох учених. Різні аспекти фахової військової мови слугують об'єктами у дослідженнях українських і зарубіжних мовознавців, які вивчали питання, пов'язані зі шляхами формування, творення військової лексики та з її семантикою (А. Андріянова, Д. Василенко, І. Кочан, С. Кравець, Т. Панько, Р. Стацюк, Л. Туровська та ін.). Крім того, науковців цікавлять особливості перекладу військової лексики (Л. Бондаренко, М. Зайцева, О. Ковтун, Ю. Космацька, Ю. Полежаєв та ін.). Ці питання постійно перебувають у колі інтересів фахівців з лінгвістичної науки та досліджуються під різним кутом зору, наприклад, шляхом опису стереотипних референтних ситуацій у різних мовах.

Таким чином, **актуальність** цієї роботи обумовлена важливістю ролі військової лексики в теперішніх умовах російсько-української війни та ознайомлення, вивчення й семантизації англійської військової термінології як фахівцями, так і широкими верствами населення у руслі політичного курсу України, спрямованого на вступ до НАТО.

Доцільність наукового дослідження спричинена також потребою комплексного аналізу мовних процесів і явищ, які відбуваються у військовій лексичній підсистемі англійської мови й не знайшли глибокого опрацювання. Динамізм лексичної системи характеризується не лише постійним оновленням лексичного складу, появою неологізмів, утратою багатьох одиниць тощо, а й семантичною еволюцією деяких лексем, які репрезентують формально-семантичні та власне семантичні модифікації.

Незважаючи на значний доробок учених у царині військової лексики, є чимало проблемних, дискусійних або нез'ясованих моментів. **Актуальним** залишаються питання про появу тієї чи тієї військової лексеми, модифікацію її в системі змін, а також появу інновацій, зокрема їх хронологічні межі, або, навпаки, про втрату первинного значення. Розв'язання цієї проблеми дає змогу зробити аргументовані висновки про час певної семантичної зміни у військовому вокабулярі. Сучасним є питання про інтра- та екстрамовні причини значеннєвих зрушень, до того ж обстежено не всі тематичні різновиди військової лексики. Із питанням про семантичну динаміку пов'язана проблема розрізнення полісемії (як результату розширення значення) й омонімії (як наслідку розходження семантичних варіантів). Детального вивчення потребує і процес детермінологізації військової лексики. Ці й інші проблеми викликали наше зацікавлення й зорієнтували у виборі теми.

Об'єктом дослідження є фахова військова термінологія.

Предмет дослідження становлять особливості творення, семантики й функціонування англійських лексичних одиниць військової сфери.

Метою роботи є встановлення семантичних, структурних, стилістичних особливостей англійської лексики військової галузі та специфіки її перекладу на українську мову.

Відповідно до проголошеної мети у роботі пропонується виконати такі **завдання**:

- уточнити поняття військового терміна;
- описати основні лексико-семантичні групи англійської військової термінології;

- виявити способи творення англомовної військової лексики;
- встановити стилістичну специфіку сучасного військового вокабуляру;
- окреслити особливості перекладу аналізованих лексичних одиниць на українську мову.

Матеріалом дослідження слугували 155 лексичних одиниць військової сфери, виокремлених шляхом довільної вибірки з лексикографічних джерел, інтернет-ресурсів, інтернет-журналів, науково-популярної літератури.

Теоретико-методологічним підґрунтям дослідження англійської військової термінології послугувала системно-структурна дослідницька парадигма, а також частково антропоцентрична й функціональна. У межах цих парадигм здійснено структурно-семантичний та функціонально-стилістичний аналіз термінології військової сфери.

Методика дослідження визначається його предметом і завданнями та охоплює різноманітні інструменти аналізу у вигляді комплексного методологічного апарату. Так, у роботі використано *метод наукового спостереження* (для фіксації властивостей і зв'язків досліджуваних терміноодиниць та отримання первинної інформації у вигляді сукупності емпіричних тверджень), елементи *описового методу* (для опису диференційних ознак та виокремлення понятійної сфери аналізованих одиниць), *метод класифікації* (для виявлення системності у термінологічному вокабулярі військової галузі й таксономії виокремлених одиниць), *метод структурно-словотвірного аналізу* (для виявлення способів та механізмів утворення лексики військової сфери), *метод суцільної вибірки* (виокремлення термінологічних одиниць із фахових текстів та термінологічного масиву суміжних галузей з метою формування корпусу фактичного матеріалу дослідження); *перекладознавчий аналіз* (для встановлення еквівалентності/адекватності, прийомів перекладу й семантико-структурної відповідності між англійськими й українськими військовими термінами).

Наукова новизна роботи визначається тим, що вперше на основі системного підходу здійснено комплексне вивчення семантики, словотвору, особливостей

функціонування й перекладу лексичних одиниць англomовної фахової мови військової сфери.

Теоретичне значення роботи зумовлюється тим, що її результати сприяють розумінню динамічної природи мови як соціального явища, розширенню уявлення про збагачення словникового складу сучасної англійської мови, осмисленню характеру динамічних процесів у розвитку англійської військової лексики, поглибленню знань про когнітивну зумовленість змін у її функціонуванні. Дослідження є певним внеском у розробку проблем динаміки розвитку лексики й формування мовної картини світу, які розв'язуються в сучасній лексикології та когнітивній лінгвістиці.

Практичне значення здобутих результатів полягає в тому, що робота доповнює наукові знання про функціонально-стилістичні характеристики військових лексичних одиниць. Отримані результати надають можливість їх використання в якості додаткового навчального матеріалу під час вивчення таких дисциплін, як лексикологія, стилістика, а також курсів за вибором з термінознавства, військового дискурсу тощо.

Структура магістерського дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, формулюється мета і завдання дослідження, описується матеріал дослідження, виявляються методи аналізу вибраних одиниць.

У першому розділі «Теоретичні засади дослідження військової лексики» підводиться теоретичний базис дослідження, з'ясовуються тлумачення ключових понять, структурується послідовність і виклад результатів проведеної розвідки.

Зміст другого розділу «Лексико-семантичні, словотвірні та стилістичні особливості військової термінології» зосереджений на розкритті семантики лексичних одиниць військової галузі, словотвірні моделі їх формування, стилістичні ознаки, новітні тенденції у розвитку військової терміносистеми.

Третій розділ «Переклад англійської військової лексики на українську мову» присвячений перекладним аспектам досліджуваних одиниць з огляду на

відтворення семантики, стилістичну маркованість, національну (англійську – американську) специфіку змістово-формальної кореляцію перекладних лексем.

У висновках підводяться підсумки проведеного дослідження та прогноуються перспективи подальшого вивчення проблеми.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження засвідчили досягнення мети, розв'язання завдань і дали підставу для таких *висновків*:

1. Під військовою лексикою розуміємо специфічний прошарок лексичних одиниць, які обслуговують особливу галузь людської діяльності – військову справу, охоплюючи військово-прикладну термінологію та емоційно забарвлені лексичні одиниці. Аналізована лексика характеризується чіткістю, лаконічністю та функціонує для обслуговування сфери військової діяльності, актуалізуючись в інтрапрофесійних жанрах (військовій публіцистиці, військово-науковій комунікації, військово-дидактичній комунікації та документах регулятивного характеру).

Встановлено, що військова фахова мова як спеціальна мова обслуговує різні аспекти військової сфери. Завдяки специфічній комунікативно-функціональній спрямованості фахова мова військової сфери оперує у межах трьох функціональних стилів мови – офіційно-ділового, публіцистичного та наукового. Перевага одного з цих стилів змінюється відповідно до теми комунікації. Англійська фахова мова військової галузі становить складне поєднання специфічної військової термінології та стилістично маркованої лексики. Обидва складники зазнають безперервного розвитку та вдосконалення за рахунок появи нових військових реалій і понять. Військова лексика характеризується чіткістю, лаконічністю, логічністю й послідовністю, та існує для обслуговування військової сфери діяльності. У функціональному плані військова лексика наслідує загальномовні традиції, поєднуючи номінативну, інформативну, представницьку, маніпулятивну та емоційно-експресивну функції.

2. Вивчено проблему класифікації англійської військової лексики. Здійснений аналіз наукових праць дозволив виділити такі класифікації у межах досліджуваного лінгвістичного феномену: за тематичними ознаками, за сферою спілкування, за словотвірними моделями та з точки зору перекладу. Кожна з цих

класифікацій є вагомим внеском у сучасну лінгвістичну науку, окреслюючи певний аспект англомовної військової лексики.

3. Розглянуто специфіку творення та функціонування стилістично маркованих лексем та лексичних інновацій у межах фахової мови військової сфери. З'ясовано, що емоційно забарвлені слова і словосполучення у складі військової лексики характеризуються тим, що: вони є лексичними одиницями, які виникають здебільшого з-поміж особового складу збройних сил англомовних країн і певною мірою є незрозумілими при використанні поза межами збройних сил, але вони можуть розширювати сферу свого вживання завдяки широкому діапазону комунікативної взаємодії в сучасному інформаційному просторі; охоплюють різноманітне емоційне забарвлення; серед цих лексичних одиниць переважають лексико-фразеологічні одиниці, які не зрозумілі або мало зрозумілі для людей, не пов'язаних з військовою галуззю.

4. Вивчено й окреслено три основні види поповнення складу військової лексики англійською мови емоційно оцінними одиницями. Першим видом виступають лексико-фразеологічні словотвори (слова, утворені внаслідок перенесення значення). До другого виду належить морфологічні словотвори. Окрему групу становлять запозичення.

5. Під військовою лексичною інновацією розуміють нові лексичні та лексико-фразеологічні одиниці або їх нові значення чи відтінки значень, які з'явилися в мові під впливом здебільшого екстралінгвістичних чинників, утілюючи мовне позначення інноваційних процесів військової сфери, а також запозичення, покликані відображати реалії іноземних армій та військового устрою загалом. Схарактеризовано морфологічні, семантичні, фразеологічні лексичні інновації та запозичення.

6. Терміни спеціальної мови, створені або запозичені для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів, виникають у результаті прагнення мови до максимально стислої і точної передачі інформації, тобто до такої точності, яка могла б виключати можливість довільного і суб'єктивного її тлумачення. Це особливо проявляється у військових матеріалах, насиченість

термінологією яких, вимагає від перекладача відмінного знання не тільки іноземної, але й адекватної української військової термінології та вміння правильно нею користуватися. Звідси випливає, що одним з основних труднощів у перекладі військових матеріалів є переклад термінів. Більшість термінів мають усталені загальноприйняті еквіваленти. Ретельний аналіз військової термінології показує її крайню неоднорідність. Поряд з однозначними термінами, що мають точні і чіткі семантичні межі, є й багатозначні терміни. Причини багатозначності терміна криються, по-перше, в тому, що різні вчені вкладають у існуючий термін свій особливий зміст. По-друге, багатозначність може бути також і у термінів, які притаманні не тільки тим чи іншим спеціальним сферам науки і техніки, але входять у загальнонаціональний лексичний запас у більш загальному значенні. Значення цих слів мають відмінності залежно від того, як вони вживаються: в загальному плані або у військовій (спеціальній) галузі знань.

Лексеми, утворені морфологічним і лексико-семантичним способом та фразеологічні одиниці військової сфери становлять 34%, 41% та 25% відповідно від усієї кількості розглянутого матеріалу. Семантичні лексичні інновації переважають, що пояснюється великим потенціалом одиниць стосовно семантичного переосмислення з метою вербального увиразнення військової дійсності.

Здійснене дослідження не вичерпує всієї повноти проблеми вивчення функціонально-стилістичних і семантичних особливостей англомовної військової лексики. До перспективних напрямів подальших досліджень відносимо вивчення лінгвокогнітивних аспектів англомовної військової термінології.

Результати наукової роботи відкривають перспективи подальших структурних, семантичних і функціональних розвідок у фаховій термінології, а також удосконалення і поглиблення методики аналізу терміносистеми військової сфери. Вважаємо, що у подальших дослідженнях може бути залучено більший термінологічний корпус військових термінів у зв'язку зі стрімким розвитком описаної галузі.

В умовах сьогодення, військова лексика широко вживається поза межами військового дискурсу, а отже подальше дослідження в обраному напрямку

сприятиме кращому розумінню особливостей перекладу військової лексики та розвитку військової культури в умовах міжкультурної взаємодії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андріянова О. Я. Військово-морська термінологія української мови : етапи формування та семантика : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2011. 199 с.
2. Байло Ю. В. Особливості поняття «військовий термін» (семантичний аспект). *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія «Філологічні науки»*. 2013. Кн. 3. С. 62–65.
3. Балабін В. В. Визначення поняття «військовий переклад». *Філологічні трактати*. 2018. Том 10. № 3. С. 7–14.
4. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Київ, 2002. 308 с.
5. Балабін В. В. Теоретичні засади військового перекладу в Україні : монографія. Київ : Логос, 2018. 492 с.
6. Білан М. Б. Лексико-семантичні проблеми військового перекладу [редкол. : М. Б. Білан (гол. ред.)]. Київ : Логос, 2010. 244 с.
7. Білозерська Л. П., Вознесенко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад : навч. посібн. для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця : Нова книга, 2010. 232 с.
8. Василенко Д. В. Військова лексика англійської мови ХХ – початку ХХІ століття. Горлівка : Вид-во ГДПШМ, 2009. 220 с.
9. Василенко Д. В. Процеси формування основного фонду англійського військового лексикону ХХ – початку ХХІ століття. *Сучасні проблеми та перспективи дослідження романських і германських мов і літератур : матеріали міжвузівської конференції молодих учених*. Донецьк : Дну, 2007. С. 15–16.
10. Василенко Д. В. Розвиток словникового складу англійської мови військової сфери ХХ – початку ХХІ століття : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Донецьк, 2008. 26 с.
11. Василенко Д.В. Англomовні лексичні інновації військової сфери, утворені шляхом словоскладання. *Вісник Запорізького національного університету. Серія «Філологічні науки»*. 2008. С. 41–47.

12. Гапонова Л. Є. Формування української криміналістичної термінології : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Запоріжжя, 2012. 291 с.
13. Гармаш О. Л. Утворення телескопійних лексичних інновацій в англійській мові та особливості їх перекладу. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Філологічні науки»*. 2004. №3 (62). С. 111–116.
14. Гурко О. В. Лексика графічного дизайну в українській мові кінця ХХ — початку ХХІ століття : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Дніпропетровськ, 2008. 185 с.
15. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення: семантичний та соціолінгвістичний аспект. Київ : Видавничий дім «КМ Academia», 2000. 218 с.
16. Дубинець З.О. Військова лексика в романі Р. Іваничука «Мальви». *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2015. Вип. 73. С. 169–172.
17. Жалай В. Я. та ін. Новітні тенденції функціонування української військової терміносистеми. *Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи: зб. наук. праць*. Київ : НАН України, 2019. С. 5–43.
18. Зацний Ю. А., Семенчук А. Б. Антитерористична боротьба і поповнення словникового складу сучасної англійської мови : монографія. Запоріжжя : Запоріз. нац. ун-т, 2014. 209 с.
19. Зацний Ю. А., Янков А. В. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття : англо-український словник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 360 с.
20. Іграк К.Ю. Емоційно забарвлені елементи військової лексики. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Лінгвістичні науки*. 2017. № 25. С. 55–59
21. Колган О. В. Семантична та словотвірна структура української гірничої термінології : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Запоріжжя, 2009. 195 с.

22. Куц Е. О. Історія розвитку, структурно-семантичні особливості та способи творення кінематографічних термінів англійської мови. *Науковий вісник Чернівецького університету*. 2015. Вип. 692. С. 308–313.

23. Левченко Т.М. Жаргонна лексика у військовій тематиці сучасної української преси. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 2019. № 39. Том 3. С. 115–118.

24. Лебедева Т. Б. Динаміка розвитку військової лексичної підсистеми в сучасній німецькій мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 К., 2002. 233 с.

25. Лебедева Т. Б. Формування військових термінів шляхом прямого запозичення. *Мова і культура*. Київ : КНУ, 2007. Вип. 9. С. 241–247.

26. Лисичкіна І. О. Іміджеформувальні чинники військового дискурсу. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія*. 2011. Вип. 22. С. 36–39.

27. Лисичкіна І.О., Лисичкіна О.О. Сучасний військовий соціолект як проблема міжкультурної комунікації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Філологія*. 2022. № 56. С. 272–274.

28. Литвин В. В., Мельник А. С., Буньо Г. Б. Інтелектуальна інформаційна система дослідження лексичних інновацій в англійськомовному євроінтеграційному дискурсі. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 631 : Інформаційні системи та мережі. С. 212–219.

29. Литовченко І. Динамічні процеси у військовій лексиці української мови (назви зброї, амуніції, споруд) : монографія ; за ред. проф. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2016. 206 с.

30. Литовченко І. О. Уплив екстра- та інтралінгвальних чинників на розвиток військової лексики української мови. *Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету «Філологічні студії»*. 2014. Вип. 10. С. 75–83.

31. Лісовський В. М. Військово-технічний переклад: (англійська мова). підручник [за ред. В.В.Балабіна]. Київ : ВІКНУ, 2009. 950 с.

32. Лукіянчук Ю. О. Способи класифікації військових термінів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 2017. Вип. 66. С. 65–67.

33. Лучик О.Ю., Петренко О.Д. Метафоричні одиниці англомовної військової термінології. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Том 32 (71). № 3. Ч. 1 2021. С. 175–180.

34. Львівська Л. Як говорити про війну в Україні англійською. URL: <https://greenforest.com.ua/journal/read/yak-govoriti-pro-vijnu-vukraini-anglijskoju> (дата звернення: 14.09.2023).

35. Місник Н. В. Формування української медичної клінічної термінології : автореф. дис. .. канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2002. 20 с.

36. Навальна М., Калужинська Ю. Актуалізація лексем на позначення військових дій, процесів та станів. *Психолінгвістика/Psycholinguistics*. 2018. № 24 (2). С. 218–235.

37. Нікуліна Н. В. Становлення сучасної термінологічної системи автомобілебудування та ремонту транспортних засобів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Харків, 2004. 20 с.

38. Погонєць В. В. Особливості англомовного військового дискурсу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Філологія»*. 2019. № 39. Т. 2. С. 67–70.

39. Сайт inews.co.uk: Ukraine war: More than 12,000 people believed killed in Mariupol, 10 times higher than thought three days ago.

40. Селіванова О. О. Когнітивне підґрунтя метафоризації російської лінгвістичної термінології. *Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серія «Филология. Социальные коммуникации»*. 2013. Т. 26 (65). № 1. С. 286–292.

41. Селіванова О.О. Світ свідомості в мові. Мир сознания в языке. Монографічне видання. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.

42. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу). Київ : Логос, 2006. 98 с.

43. Требін М. П. Феномен інформаційної війни у світі, що глобалізується. *Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Сер. : Філософія, філософія права, політологія, соціологія.* 2013. № 2. С. 188–198.

44. Туровська Л. В. Дещо про генезис сучасної української військової термінології. *Наукові праці : [науково-методичний журнал]*. Миколаїв, 2007. Вип. 54. С. 79–84.

45. Українська мова : енциклопедія [редкол. : В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін.]. Київ : Укр. енциклопедія, 2004. 824 с.

46. Федоренко С. В., Бернадіна А. В. Загальна характеристика фахової мови військової сфери (на матеріалі англійської мови). *Нова філологія.* 2021. № 83. С. 257–363.

47. Федоренко С.В., Цепкало О.В., Мальцева І.В. Переклад англійської стилістично маркованої лексики на українській мові в галузі військової сфери. *Закарпатські філологічні студії.* Вип. 19. Т. 2. С. 131–135.

48. Шостюк З. Функціональні та стилістичні особливості неологізмів у поетичному тексті Дмитра Павличка. *Синопсис: текст, контекст, медіа.* 2013. № 2. URL : <https://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/43> (дата звернення: 18.09.2023).

49. Яценко Н. О. Формування назв військового одягу в українській мові. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2009. 179 с.

50. Bowyer R. Campaign. Dictionary of Military Terms. Macmillan, Bloomsbury, 2004. 280 p.

51. Department of Defense Dictionary of Military and Associated Terms. Joint Publication 1-02. (As Amended Through 15 February 2016). Washington D.C.: CreateSpace Independent Publishing Platform, 2016. 699 p. URL: https://irp.fas.org/doddir/dod/jp1_02.pdf (дата звернення: 14.09.2023).

52. Doermann K. The legal situation of 'unlawful/unprivileged' combatants. *International Review of the Red Cross.* No. 849. March 2003. P. 45–74.

53. Gillespie A.K. Sea service slang. Informal language of the U.S. navy and coastguard, in ELIASON Eric A. & TULEJA Tad (eds.). *Warrior Ways: Explorations in Modern Military Folklore*, Boulder, CO: University Press of Colorado, 2012, Chapter 6. P. 116–138.

54. Glossary of Military Terms. URL: <https://www.nps.gov/goga/learn/historyculture/glossary.htm> (дата звернення: 17.09.2023).

55. McKittrick J. The Revolution in Military Affairs. URL: <http://www.airpower.Maxwell.af.mil/airchronicles/battle/chp3.html> (дата звернення: 18.09.2023).

56. Musurmanova S. Functional and Semantic Analyses of Military Terms. *European Journal of Humanities and Educational Advancements (EJHEA)*. Vol. 3. No. 08. August 2022. P. 132–134.

57. Owens W. *High Seas*. Annapolis. Naval Institute Press, 1995. 184 p.

58. Parks Hays W. Special forces' Wear of Non-Standard Uniforms. *Chicago Journal of International Law*. Vol. 4. No. 3. 2003. P. 493–560.

59. Rakhimov M. Structural semantic and stylistic features of military terms in Uzbek and English languages. *Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching*. Volume 3. December 2021. P. 23–25.

60. Rottman G. *FUBAR, Soldier Slang of World War II*. Oxford: Osprey Publishing, 2009. 296 p.

61. Saber A. Lexicogenic matrices and institutional roles of U.S. military jargon. *Journal in English Lexicology*. 2018. Issue 11. URL: <https://doi.org/10.4000/lexis.1179> (дата звернення: 24.09.2023).

62. The Military Has a Vocabulary All its Own. *Military.com*. URL: <https://www.military.com/join-armed-forces/military-terms-andjargon.html> (дата звернення: 14.09.2023).